

Farnosť Hronské Kosihy.

Malá obec ležiaca na ľavom brehu Hrona v okrese Levice v bývalej Tekovskej župe má farnosť erigovanú 1. októbra 1947. Ale ak sa pozrieme hlbšie do histórie, zistíme, že je staršia ako okolité fary. Prvý písomný záznam o obci nachádzame v súpise pápežských desiatkov z roku 1294. Prvý písomný záznam o farnosti Hronské Kosihy nachádzame v roku 1332 zaznamenaný pápežskými kolektormi, ktorí uvádzajú aj meno prvého známeho farára v Kosihách, a to Bartolomeja, ktorý bol neskoršie preložený do Trsteňan. Jeho priamych nástupcov zatiaľ nepoznáme, ale podľa ústneho podania, že prvá fara a kostol boli vypálené už Tatármi v rokoch 1241 - 42 môžeme predpokladať, že fara bola erigovaná už pred týmto dátumom. Druhýkrát a potom ešte niekoľkokrát boli fara a kostol vypálené Turkami, ktorí po bitke pri Moháči v roku 1526 okupovali Uhorsko a viac ako 150 rokov plienili celé Slovensko. Písomne doložené vypálenie celej obce, fary a kostola je zaznamenané v roku 1618. Napriek nepriazni dobe a vojnovým časom fara fungovala ďalej. Poznáme aj mená kňazov, pôsobiacich vtedy v Kosihách. V roku 1647 to bol Martin Serrator, v roku 1657 Martin Bakay a od roku 1692 tu pôsobil Pavol Tissoci, ktorý postavil aj nový, murovaný kostol v rokoch 1694 až 1696 v klasicistickom slohu stojacom dodnes na tom istom mieste, kde stál aj prvý kostol, zasvätené svätému Jakubovi staršiemu. Z roku dostavania a vysvätenia kostola pochádza aj prvá známa obecná pečať, znázorňujúca patróna s pútnickou palicou a s veľkými latinskými písmenami v štyroch poliach pečate : S (sanctus) I (Iacobus) A (apostolus) M (magnus) - Svätý Jakub apoštol starší. Kruhový opis pečate v latinčine zaznamenáva meno obce - Sigillum Pagi Kessi - A. D. 1696, teda : pečať obce Kosihy roku Pána 1696. Kanonická vizitácia arcidiakona Derečkaja z roku 1561

medzi neobsadenými farami uvádza aj farnosť Kosihy, nakoľko farár musel ujsť pred Turkami - vaccantio ob metum Turcharum. Posledným kňazom, ktorého pôsobenie v Kosihách je zaznamenané od roku 1717 je Pavol Thománek. V ďalších rokoch od druhej polovice 18. storočia už nenachádzame žiadny záznam o fare v Kosihách. Ale zato sa nám vynára prvá cirkevná-farská škola a to za panovania našej osvietenej panovníčky Márie Terézie v rokoch 1740 až 1780. Jej prvým rektorom aj učiteľom bol Juraj Lefanty až do roku 1781, kedy zomrel a v Kosihách je aj pochovaný. Ku koncu vlády Márie Terézie bola už farnosť Kosihy aj s filiálkou Podlužany pripojená do farnosti Tekovská Nová Ves.

Z obce Hronské Kosihy pochádza aj najvyšší cirkevný predstaviteľ Uhorska Mikuláš Kosický (Nicolaus de Kessi), v rokoch 1359 až 1367 ostrihomský arcibiskup, prímas Uhorska a najvyšší koncelár kráľovskej kancelárie vtedajšieho kráľa Ľudovíta Veľkého, v ktorého službách viackrát navštívil pápeža Inocenta VI. v Avignone a v Neapole kráľovskú rodinu Anjuovcov-kráľa oboch Sicílií.

Tento krátky pohľad do histórie farnosti Hronské Kosihy predkladáme čitateľovi pri príležitosti obnovenia a znovuvysvätenia insígnií obce : obecnej pečate a obecnej zástavy v prvú sobotu mesiaca novembra v roku Pána 2004.

Dr.M.Kosický.